

Kolláth György alkotmányjogász

Itt van a kutya elásva

Elutasították a Magyar Kétfarkú Kutya Párt bejegyzését. Közjáték lehetne: két érintett kesereg. –Miért nem írsz erről drámát? –Mert nem tudok. –Túl vidám vagy hozzá? Itt van a kutya elásva. Az indokolás lényegi kivonata: nevéből a párt tényleges tevékenységére egyáltalán nem lehet következtetni, a "Kétfarkú Kutya" kifejezés megtévesztésre alkalmas, a szervezet céljával kapcsolatba nem hozható és nem utal a szervezet alapszabályban rögzített tevékenységére sem. A "Kétfarkú Kutya", mint elnevezés nem is társítható egy olyan politikai intézménnyel, mely a közhatalomban való részvételt jelképezhetné, illetve amely kifejezné egy politikai szervezet társadalmi jelentőségét, ténylegesen deklarált céljait. A bíróság hiányolta a párt vagyonmérlegét is. A Magyar Kétfarkú Kutya Párt egy közismert szerveződés, mely a humor eszközével élve jelenik meg a közéletben, valamint hogy a humor politikában való megjelenítése nem elvetendő gondolat, de... egy párttal, mely a közhatalom gyakorlásában kíván részt venni, a Kétfarkú Kutya Párt kijelentései (örök élet, ingyen sör, pénzosztás, világbéke, ózonlyuk befoltzásának ígérete) nem azonosíthatóak. A szervezet ezen megnyilvánulásai a pártként való működés komolytalan voltára utalnak. A bíróság szerint a viccesnek, humorosnak értelmezhető gondolatok és kijelentések egy civil szervezet, például egyesület keretei között viszont támogathatóak.

Majd' 600 éves párhuzam: IV. Pál pápának nem tetszett Michelangelo Utolsó ítélete. A mester így reagált: mindenki öntudatlanul festi a világot létével, ő csak az embert festette meg, a világot kellene megváltoztatni. Tragikomikusba hajló, bornírt, mai közállapotainkra jellemző életkép: zsúfolt sintértelep, közhatósági ellenőrzés, állig felfegyverzett közeg. Beszól a civil aktivista: -így akar maga állatok közé menni?!

Alaptörvény VIII. cikk (2)-(4) bekezdések: (2) *Mindenkinek joga van szervezeteket létrehozni, és joga van szervezetekhez csatlakozni.* (3) *Pártok az egyesülési jog alapján szabadon alakulhatnak és tevékenykedhetnek. A pártok közreműködnek a nép akaratának kialakításában és kinyilvánításában. A pártok közhatalmat közvetlenül nem gyakorolhatnak.*(4) *A pártok működésének és gazdálkodásának részletes szabályait sarkalatos törvény határozza meg.* Politikai alapjogról lévén szó élő norma az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének második mondata is: *Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.* Ez bármely közjogi beavatkozás elé az ún. szükségesség, arányosság, alkalmasság együttes teszt-követelményét állítja: nyilvánvalóan nem csak a törvényhozás, de a törvénykezés (ítélkezés) számára is.

Európai jog: a Római Szerződés az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről a 11. cikkében kiáll a gyülekezés és az egyesülés szabadsága mellett. Törvényben sem enged meg olyanfajta megszorítást, mint amit az ízlésbeli alapon okoskodó, fanyalgó, paternalista törvényszéki végzés megkísérel. Az Alaptörvény maga is törvény, a jogrendszer csúcsa, anyagi jog, amelynek szabadság-klauzuláját bíró(ság) sem hagyhatná figyelmen kívül. Idézet: a párttörvény alapelvi súlyú preambuluma rögzíti: *a pártok társadalmi rendeltetése, hogy a népakarat kialakításához és kinyilvánításához, valamint a politikai életben való állampolgári részvételhez szervezeti kereteket nyújtsanak. Az Országgyűlés ezért az állampolgárok egyesülési szabadságának és politikai jogainak érvényesülése, valamint a társadalomban meglévő különböző érdekek és értékek demokratikus megjelenítésének és érvényesítésének előmozdítása érdekében a következő törvényt alkotja...*

Mármost: ha a népakarat - kicsiben vagy nagyban - ki akar röhögni közpolitikai visszasságokat, ostobaságokat, karikírozva-tupírozva kinyilvánítva ezek abszurditását: alkotmányos joga. Nem csak hülyének lenni az, de azt felmutatni is. Ne a tükröt hibáztasd, törd össze, ha benne az orrod ferde. Nem alkotmányos követelmény a méltányos, arányos

hótkomoly bírálat: ennek metodikája pedig végképp nem igazságszolgáltatási kompetencia. A névválasztás sem tartozik a bíróságra, maximum annyiban, hogy más már adott nevét ne vegyék el. Kizárt, tilos, jogalap nélküli az olyan mérlegelés, mely dekázgat a még éppen eltűrhető egyesület és a „tűrhetetlen” viccpárt között. A párt - elvben mindegyik – éppen abban különbözik a civil egyesülettől, hogy politikára szakosodik, azt pedig a történések, az események viszik és mozgatják, nem pedig mesterkéltné, bírósági kategóriák, skatulyák. Előre leírni a majdani tevékenységet nonszensz: próbálják csak ezt (be)azonosítani 20 év közhatalmi pártmozgásának tükrében. Nettó ostobaság a humor járulékos (?) szerepén agyalni a pártsemleges igazságszolgáltatás részéről. Viccpárt Európa-szerte volt, van lesz: itthon pedig nem kevés, hanem több nívós közéleti humorra volna szükség. Ha a szavazólapon volna egy „a francba!” rubrika, azzal lassan választás lehetne nyerni.

Sajnálatosan megfelel az elsietett (ki)végzés az aktuális korszellemnek. Nem dolga. Minden(kori) hatalom két dologtól tart: az övénel lenyűgözőbb erőtől, meg attól, hogy nevetségessé válik. Az okot kéne kezelni, nem a szabadságjogot megnyirbálni. Nem veszett az ügy. Súlyos áron bár, de az Alaptörvény valódi, teljes, bírósági határozatra is kiterjedő alkotmánybírósági kontrollra (panaszra) ad módot. Különben: ahány ház...nos, annyi baj legyen?!